

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 19.11.2014
Vår ref.: 201204985-141
Arkiv: 617
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Olav Haaverstad
22959774 - 41679196/olah@nve.no

Statnett SF - Terrengekjøring utenom godkjent miljø-, transport- og anleggsplan - 420 kV kraftledning Ofoten Balsfjord

Bakgrunn

Vi viser til søknad fra Statnett om å bruke en trasé for terrengekjøring fra Norddalen til fire mastepunkter i øvre Skamdalen. Traséen ligger ikke inne i godkjent miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) som NVE godkjente den 20. november 2013 for ny 420 kV kraftledning fra Ofoten til Balsfjord, strekningen Ofoten – Kvandal.

Statnetts plan var å gjennomføre arbeidene på mastepunktene i Øvre Skamdalen med en tre tonns gravemaskin som demonteres og flys inn til traséen. Detaljprosjektering har i midlertidig vist at fire byggeproper for mastefundamenter i Skamdalen vanskelig lar seg grave ut med gravemaskin som kan flys inn i området. De aktuelle mastepunktene ligger i områder med løsmasser med til dels svært stor stein. Det er ikke mulig å flytte alle mastepunktene for å unngå løsmassene. Statnett ønsker derfor å kjøre én gravemaskin på opptil 16 tonn inn til kraftledningstraséen. Statnett har vurdert at det ikke er mulig å komme til de aktuelle mastepunktene fra andre traséer. Søknaden gjelder én tur inn til kraftledningstraséen og retur tilbake når arbeidene er utført. Statnett oppgir at kostnadene ved en utgraving av byggepropane med en 16 tonns gravemaskin er estimert til om lag 1 mill. NOK, mens kostnader for arbeidene med en 8 tonns eller 3 tonns gravemaskin vil beløpe seg til henholdsvis ca. 3 og ca. 7 mill. NOK. En 3 tonns gravemaskin er den største som kan flys inn til mastepunktene med tilgjengelig helikopter. De sistnevnte alternativene innebærer bruk av langt mer sprengstoff for å reduserer store steiner til håndterbar størrelse.

Den omsøkte traséen for terrengekjøring går i ett område som er ansett som et konfliktområde for friluftsliv i konsekvensutredningen av tiltaket og områdets verdi for friluftsliv er i samme utredning verdivurdert til «svært stor». Traseen Statnett ønsker å bruke følger delvis DNT-merket sti fra Lossihytta til Beisfjord. Lossihytta drives av Narvik og Omegn Turistforening. NVE anser terrenget og vegetasjon i det aktuelle området til å være svært sårbart for terrengskader.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVE har sendt saken på en begrenset høring. Nordland fylkeskommune, Statkraft Energi AS, Narvik og Omegn Turistforening, Skjomen Reinbeitedistrikt og Fylkesmannen i Nordland kom med høringsinnspill til saken.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 2. mai 2013, post 8 og endelig vedtak fra OED datert 28. august 2013, post 7, gir NVE med dette Statnett tillatelse til å kjøre den omsøkte traseen på etterfølgende vilkår.

Vilkår

- Kjøringen skal foregå på frossen og snødekt mark.
- Det gis tillatelse til én tur inn og én tur ut for ett beltekjøretøy.
- Det skal være tilgjengelig terrengforsterkende matter/plater som skal benyttes dersom det er korte strekninger hvor frosten ikke gir tilstrekkelig bæreevne.
- Det skal om mulig kjøres i reguleringssonen til Lossivatnet.
- Eventuelle terrengskader som måtte oppstå skal repareres etter prinsippene i godkjent MTA og Statnetts håndbok i terrengbehandling.
- Det skal meldes fra til NVE før kjøringen skal foregå.
- Kjøringen skal logges med GPS og kartfestes. Kart sendes NVE.

Kjøringen skal for øvrig foregå så skånsomt som mulig. Det forutsettes at nødvendig rettigheter for bruk av grunn er på plass for kjøring iverksettes. NVE har ikke vurdert dette spørsmålet.

Merknader til søknaden

NVE sendte saken på en begrenset høring ved brev av 8. oktober 2014 med frist for innspill den 30. oktober 2014. Saken ble sendt på høring til følgende instanser: Nordland fylkeskommune, Narvik kommune, Sametinget, Statkraft Energi AS, Narvik og Omegn Turistforening, Skjomen Reinbeitedistrikt og Fylkesmannen i Nordland. Under følger en oppsummering av innspillene som er kommet inn:

Nordland Fylkeskommune: Fylkeskommunen opplyser om at tiltaket ikke berører kjente kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for. Fylkeskommunen mener det er sannsynlig at det er samiske kulturminner i området og viser til egen uttalelse fra Sametinget.

Statkraft Energi AS: Statkraft har for så vidt ingen merknader til at Statnett gis tillatelse til å kjøre i de gamle kjøresporene opp til Lossivatn, men gjør oppmerksom på at Statnett selv må ta alt ansvar for eventuelle pålegg fra NVE eller andre myndigheter om istandsetting av terrenget.

Narvik og Omegn turistforening: Turistforeningen mener at argumentene med den økonomiske merkostnaden er uvesentlig sett i forhold til det lange tidsperspektivet ved ny kraftledning og de negative langvarige virkningene det omsøkte inngrepet vil ha for terrenget. Dersom tiltaket skal gjennomføres stiller foreningen krav om at traséen i minst mulig grad skal komme i konflikt med merket sti i området, at kjøringen skal gjøres på frossen mark, at kjøring langs Lossivatnet skal avtales med Nordkraft (Statkraft, vår merknad) slik at kjøring kan foregå i reguleringssonen og at en evt. tillatelse stiller vilkår om terrengforsterkende tiltak og restaurering.

Skjomen reinbeitedistrikt v/ advokat Geir Haugen: Distriktet viser til at området er viktig vår, sommer, høst og vinterbeiteland og mener kjøring med 16 tonns gravemaskin vil sette spor selv på frossen mark. De viser til at det eksisterende kjøresporet stort sett er gjengrodd. Kjøringen vil delvis berøre gamle samiske merkede leder. På denne bakgrunn går Skjomen sterkt imot søknaden om terrengkjøring. Videre viser reinbeitedistriktet til at de på samme måte som grunneier kan nekte motorferdsel i utmark.

Fylkesmannen i Nordland: Fylkesmannen deler NVEs vurdering om at terrenget og vegetasjonen i det aktuelle området er svært sårbart og at det er store friluftslivsverdier i det aktuelle området. På grunn av karrige jordbunnsforhold mener Fylkesmannen at revegetering vil ta svært lang tid, og at terrengkjøring helt klart vil forringe områdets kvalitet for landskap og friluftsliv. Fylkesmannen bifaller derfor terrengkjøring på frossen mark, og ber NVE vurdere om det er behov for vilkår om terrengforsterkende tiltak.

NVEs vurdering

NVE viser til bakgrunnsinformasjon og høringsinnspill, samt egen befarings av området. NVE ser at det er en interessekonflikt mellom Statnetts ønske om en mest mulig rasjonell anleggsgjennomføring og betydelig interesser knyttet til friluftsliv, naturmangfold og reindrift i området. NVE mener kjøreskader i Skamdalen kan gi betydelig negative konsekvenser for de nevnte interessene. Samtidig må NVE ta hensyn til at det konsesjonsgitte anlegget skal bygges på en samfunnsmessig rasjonell måte, og må derfor veie de negative konsekvensene for natur, friluftsliv og reindrift mot tid- og kostnadmessige konsekvenser for Statnett. Naturmangfoldloven § 12 stille også krav om at det skal tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og teknikk som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold gir de beste samfunnsmessige resultater. NVE har til en viss grad også lagt vekt på § 9 i naturmangfoldloven da det er knyttet usikkerhet til kunnskapsgrunnlaget for arter og naturtyper i området. § 10 i nevnte lov er etter NVEs vurdering av mindre betydning i denne saken, mens §11 ansees oppfylt gjennom at Statnett som tiltakshaver dekker de nødvendige merkostnader som følge av oppstilte vilkår.

NVE mener at den mest samfunnsmessige rasjonelle måten å gjennomføre tiltaket på er å tillate terrengkjøring inn til kraftledningstraseen under strenge vilkår. Flere av høringsinstansene har påpekt negative effekter av mulige terrengskader i området og bedt om at det stilles spesielle vilkår for en eventuell kjøring. NVE er enig i at kjøring på barmark kan gi betydelig kjøreskader som vil ta lang tid å restaurere. I forbindelse med bygging av kraftledninger vil det være behov for terrengkjøring, men terrengkjøringen i denne saken skiller seg fra annen kjøring ved at den foregår i områder med spesielle interesser utenom kraftledningstraseen. Virkningen av kjøreskader her vil derfor bli større enn skader i tilknytning til traseen.

På bakgrunn av dette stiller NVE vilkår om at kjøringen skal foregå på frossen og snødekt mark. Hensikten med vilkåret er å hindre terrengskader. Frossen mark vil hindre terrengskader, mens snødekt mark vil redusere skader på vegetasjon. Statnett har uttrykt skepsis til å gjennomføre kjøringen på snødekt mark på bakgrunn av skredfare. Det er positivt at Statnett tar det med i vurderingen, men NVE mener kjøring på snødekt mark kan gjennomføres på en trygg måte dersom forhåndsregler tas. NVE pålegger i mange tilfeller konsesjonærer i kraftutbyggingsprosjekter å kjøre på snødekt mark for å hindre terrengskader, og mener at det på bakgrunn av dagens kunnskap om skredfare er mulig å gjennomføre kjøring i det aktuelle området på en sikker måte. NVE mener det kan være en fordel å gjennomføre tiltaket før det kommer store snømengder. Dette kan føre til at det i enkelte områder langs traseen er lite frost og/eller snø. NVE stiller derfor vilkår om at terrengforsterkende matter og/eller plater skal være tilgjengelig slik at det kan brukes ved behov.

Langs Lossivannet vil gravemaskinen kunne kjøre i reguleringssonen dersom vannstanden er tilstrekkelig lav. Samtidig er dette av mindre betydning da kjøring skal foregå på frossen og snødekt mark. Kjøring i reguleringssonen er derfor ikke av avgjørende betydning for at kjøringen kan gjennomføres, men NVE har satt vilkår om at det skal kjøres i reguleringssonen dersom dette er mulig.

Statnett har oppgitt at de har vært i kontakt med Skjomen reinbeitedistrikt og avtalt at distriktsleder skal leies inn som kjentmann dersom det blir aktuelt å kjøre traseen. NVE vurderer at dette, sammen med vilkåret om kjøring på frossen og snødekt mark, i nødvendig grad ivaretar eventuelle samiske

kulturminner og interesser som kommer i konflikt med kjøringen. NVE forutsetter at dette blir gjort dersom reinbeitedistriktet ønsker dette. NVE har også satt vilkår om å bli varslet før kjøringen skal foregå, og kan stille med tilsyn under kjøringen dersom det er behov for dette.

Dersom det på tross av de oppsatte vilkårene blir terrengskader i området er det satt vilkår om at Statnett må reparere disse.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi:

Advokat Geir Haugen
Fylkesmannen i Nordland
Narvik kommune
Narvik og Omegn Turistforening
Nordland fylkeskommune
Reinbeitedistrikt 40, Skjomen
Samediggi/Sametinget
Statkraft Energi AS